

MAB
Látogató Bizottsági jelentés
Sola Scriptura Teológiai Főiskola
2019

2020/2/V/5. számú határozat melléklete

Tartalomjegyzék

I. Akkreditációs javaslat (megfelelő kifejezés aláhúzendő):	2
II. Akkreditációs javaslat rövid indoklása	2
III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe	3
IV. Minőségértékelés	5
IV.1. PDCA elv érvényesülése	5
IV.2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége	6
IV.3. Jó gyakorlatok elterjesztése	6
IV.4. Adatokra alapozott fejlesztések.....	7
IV.5. Az ESG kritériumok szerint értékelés	7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika	7
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés.....	9
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés.....	10
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése .	11
ESG 1.5 Oktatók	12
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások.....	13
ESG 1.7 Információkezelés	15
ESG 1.8 Nyilvános információk	15
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás.....	16
V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége	16
VI. Az intézmény/kar további működésére vonatkozó LB megjegyzések, javaslatok	17
VII. Teológia alapképzési szak (szakos értékelés)	18

I. Akkreditációs javaslat

Az akkreditáció hatálya: 2023. február 21. monitor vizsgálat közbeiktatásával

A Bizottság az intézmény akkreditációs értékelésében foglaltak alapján a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát, **2023. február 21-ig akkreditálja, 2021 őszén lefolytatandó monitor eljárás közbeiktatásával.**

A MAB a Sola Scriptura Teológiai Főiskola **teológia** hitéleti alapképzési szakját (240 kr) **nem akkreditálja.**

A monitor eljáráshoz a jelentésben megjelölt hiányosságok és javaslatok mentén a Testület 2021. augusztus 31-ig kéri az intézményi írásos tájékoztatását a megtett intézményi korrekciókról, intézkedésekről.

II. Akkreditációs javaslat rövid indokolása

A MAB Látogató Bizottsága a (nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és a vonatkozó további jogszabályok, valamint a MAB akkreditációs elvárásai és a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjei (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, ESG) alapján értékelte a Sola Scriptura Teológiai Főiskolán folyó képzés feltételeit. Ezzel összefüggésben minőségbiztosítás szempontjából vizsgálta az intézmény alaptevékenységét, működését, személyi és infrastrukturális ellátottságát, minőségbiztosítási rendjét, és az alábbi akkreditációs javaslatot teszi a Testület számára:

- A Főiskola rendelkezik a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok (alapító okirat; küldetésnyilatkozat; organogram; szervezeti és működési szabályzat; minőségbiztosítási szabályzat; akkreditációs dokumentumok, stb.) kidolgozottak, rendelkezésre állnak.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – kidolgozottak.

A MAB a fentieket összefoglalva a következő hiányosságokat állapította meg:

A SSTF kizárólag hittudományi területen kíván magas színvonalú teológiai képzést folytatni. A Főiskola minőség iránti elköteleződése nyilvánvaló. Ez nemcsak egy helyes rendszerszerű minőségpolitika kialakítására irányuló törekvésben követhető nyomon, hanem abban a sok irányú fejlesztésben is, amely a vizsgált időszakhoz köthető (e jelentésben megerősítettek szerint). Az intézmény törekvéseinek realizálását gátolja a minőségpolitikának alávett intézményfejlesztés, a rövid távú intézkedések és a stratégiai tervezés összhangja, a tervezés integritása megteremtése. A tervezési célkitűzések minőségi megvalósítását szolgáló minőségirányítási rendszer.

Az ehhez szükséges fejlesztésre váró területek:

- Stratégiai célokhoz kapcsolódó akciók és ellenőrzések egyértelműbb meghatározása.

- Jól megválasztott és a stratégiai célokat támogató minőségpolitika, amely egyszerre képes kezelni a kívánatos sztenderdeket – főként az 1.2-9-es sztenderdet, és az intézmény sajátos, hitéleti helyzetéből fakadó igényeket.
- A kellő létszámúra és minősítettségűre bővített oktatói kar.
- A teológia alapszak sikeres előakkreditációja.

E jelentésben megfogalmazott értékelések és javaslatok az SSTF hosszú távú stabilizációjához szeretnének hozzájárulni, amelynek megvalósíthatósága monitoring eljárás során biztosítható.

Javaslatok:

Javaslat a megfelelés elérésére:

Az ESG 2-9. pontban javasolt a tárgyak tematikáiban a kimenet alapú megközelítés, a záróvizsgálathoz megjelölt tantárgyi tematikák kimenetközpontú megfogalmazása. A 2-9. pont alfejezeteinek való megfeleltetés.

Javaslat a további fejlesztésre:

Javasolt a hosszú távú és középtávú tervezés integritásának megteremtése. A szakakkreditáció stratégiai szintű tervezése. A tervezés kivezetése a minőségpolitikai programból, és abban csak a célkitűzések eléréseiben a minőségkritériumainak meghatározása és ennek alapján minőségfejlesztési program elfogadása.

Javaslat a minőség továbbfejlesztésére:

Javasolt a TQM alapú szemlélet érvényesítése, a PDCA elv deklarációján túl, minden egyes ESG pont szerinti fejlesztési program megfogalmazása (tervezési, megvalósítási, monitoring és javítási feladatok).

III. A felsőoktatási intézmény általános helyzetképe

Tények

Az intézményi önértékelést a minőségügyi vezető irányításával az Intézményi Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság (IMÉB) állította össze, illetve koordinálta, szükség szerint bevonva az illetékes vezetőket és munkatársakat (rektor, gazdasági igazgató, Tanulmányi Osztály vezető, folyamatgazdák). Az önértékelés elkészítésénél az intézmény figyelembe vett a 2017-18. évekre vonatkozó, a minőségügyi rendszere, illetve minőségpolitikája és kézikönyve által előírt „belső” évenkénti önértékeléseket, az ESG 2015 sztenderdjei és irányelvei által támasztott kívánalmakat, valamint a MAB által a legutóbbi (2016.) akkreditációs eljárás során tett megállapításokat, javaslatokat.

A Főiskola felelős vezetője a rektor, akinek munkáltatója a fenntartó. A rektor felelős a Főiskola szakszerű és törvényes működéséért, dönt a felsőoktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben. Az intézmény napi működésében és stratégiai szintű törekvéseiben a rektor és a szenátus munkáját közvetlenül, a Főiskola SZMSZ-e által részletesen szabályozott keretek között támogató vezetők: a rektorhelyettesek, a főtitkár, a minőségügyi vezető, és – gazdasági vonatkozású kérdésekben – a gazdasági igazgató, illetve támogató testületek (Oktatói Értekezlet, a Tanulmányi Bizottság, a Kreditátviteli Bizottság, a Tudományos Tanács, az Intézményi Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság, a Felvételi Bizottság, a Záróvizsga Bizottság, a Fegyelmi Bizottság és a Fellebbviteli Bizottság) segítik.

A Főiskola minőségbiztosítás iránti elköteleződésének jele, hogy külön vezetői munkakört létesített e terület ellátására. A rektor és a szenátus munkáját segítő bizottságok munkájának igyekezete arról tanúskodik, hogy az intézményben rendszeres és folyamatos a minőségbiztosítási szempontok érvényesítése.

Az intézmény döntéshozó testületei és szervezeti szabályzatai a hatályos jogszabályoknak megfelelő működést biztosítják.

A működési renddel kapcsolatos akkreditációs javaslatokat és kéréseket (2016. december 9.) az intézmény figyelembe vette, amennyiben:

- több évet szem előtt tartó, intézményfejlesztési koncepcióhoz igazított tervezésre tért át, éves intézmény kutatási tervet készít, ennek értékelésekor a korábban 5 év helyett a MAB javaslata alapján egy évre kialakított Kutatási-fejlesztési innovációs stratégiáját is szem előtt tartja;
- 2015-ben a fenntartó képviselőjének személyében, valamint a fenntartó vezetésében történt változás lezajlott, a Keresztény Advent Közösség a Főiskola működését folyamatosan biztosítja, és kész ennek a jövőbeni fenntartására, az együttműködés zökkenőmentes;
- az intézmény szakmai profiljához tartozó külső fórumokon az elmúlt két évben közölt oktatói publikációk száma növekedést mutat, az oktatói értékelésnél a külső fórumon megjelent publikációért plusz pont jár;
- a hallgatói lemorzsolódás, valamint a nyelvvizsga hiányában ki nem adott oklevelek száma továbbra is magas, ennek érdekében az intézmény 2019 szeptemberétől a már bevezetett korábbi nyelvi felkészítő lehetőségeken túl új megoldásokat tervez;
- a MAB alapképzési szakokra vonatkozó elvárásainak való megfelelés, az oktatói kar létszáma és összetétele tekintetében az intézmény fokozott erőfeszítései ellenére sem kielégítő;
- az intézményi infrastruktúra (könyvtár, kollégium, menza) jelentős fejlődést mutat, a még kihasználható lehetőségeket a Főiskola további céljai között szerepelteti, ugyanakkor a humán terület fejlesztése (külföldi részképzési lehetőségek biztosítása, külföldről érkező oktatók meghívása, nemzetközi kapcsolatépítés) továbbra is csak kezdeti, bevezető, egyeztetés alatt lévő stádiumban van;
- a Főiskola egyedi képzési sajátosságának megfelelő eljárást alkalmazva évenkénti önértékelések keretében nyomon követjük az elmúlt évek beiskolázási, pályakövetési (DPR) információit és a munkaerőpiac igényeit;
- az intézményi dokumentumok felülvizsgálata, átdolgozása, frissítése, új szabályzatok, eljárásrendek kidolgozása megtörtént, a hatályos szabályzatok, néhány eljárás kivételével a Főiskola honlapján elérhetőek.

Az intézmény minőség és kiválóság melletti elköteleződése nyilvánvaló az önértékelésben leírt folyamatokból és a látogatás alatti tapasztalatakból.

Az intézmény évtizedek óta stabil, működési engedélyben rögzített 20 fő nappali (jelenleg 13 fő), 280 levelező hallgató kapacitásnak megfelelő átlagos hallgatói létszám valamennyi képzésen és munkarendben tanuló figyelembevételével 236 fő hallgatói létszámmal rendelkezik.

Az intézmény gazdálkodásának forrásai és folyamatai kielégítően biztosítják azt a bázist, amely a stabil, kiszámítható működéshez szükséges. Az intézmény nem tart igényt állami támogatásra.

Az elmúlt években nagyon komoly infrastrukturális beruházás történt, amely egy magas színvonalon működő felsőoktatási intézmény működtetéséhez járulhat hozzá.

A Főiskola jelenleg nem rendelkezik akkreditált képzéssel. Működési engedélye alapján (2016. december 16.) egy alapképzési szakon (teológia, hitéleti képzési terület) nappali és levelező képzési formában (hitéleti képzési terület), és egy szakirányú továbbképzési szakon (Biblia-alapú lelkipozítók; bölcsészettudomány képzési terület) csak részidejű munkarendben folytat

képzést. A főiskolának doktori iskolája nincs, szakkollégiumot kis létszámából adódóan nem működtet. Működését továbbra is e két képzési formában és képzésben tervezi folytatni.

Értékelés

A Főiskola minőség iránti elkötelezettsége bizonyított. Az önértékelésben bemutatott és a látogatás során megerősítést nyert tények hűen tükrözik ezt a szándékot.

Számos ponton, a korábbi időszakhoz képest a Főiskola jelentős eredményeket ért el a fejlesztések területén.

Fontos és értékelendő szempont, hogy az intézmény közössége minőségpolitikájának kialakításában az elvárásoknak nagy igyekezettel próbál megfelelni. Ez egyben némi hangsúlyeltolódást is eredményezett az elmúlt időszakban, aminek következtében az intézmény sajátosságai és céljai alárendelő viszonyba kerültek az éppen aktuális minőségbiztosítási sztenderdekkel. A Főiskola méreteihez a jelenlegi minőségbiztosítási struktúra túlméretezett és túlbonyolított, és nem tudja mindenben megfelelően betölteni a szerepét.

Az intézmény az oktatók tudományos minősítésének előrelépésében és az utánpótlás nevelésben is jelentős eredményeket tudhat maga mögött (a látogatás idején négy oktató fokozatszerzési eljárása van folyamatban). Jelenlegi állapotában azonban még nem éri el azt a kívánatos célt, amelyben a képzési program megnyugtatóan stabilizálható. Főként ez az oka annak, hogy a teológia alapképzési szak előakkreditációja nem zárult eredményesen.

Összességében az önértékelésben leírtak és a személyesen megtapasztaltak alapján megállapítható, hogy a Főiskola képes arra, hogy a feltárt hiányosságokat korigálja. Az akkreditáció meghosszabbítását a MAB a lefolytatandó monitor vizsgálat eredményességéhez köti.

Javaslat

- Minőségpolitika újragondolása az intézmény méreteihez és speciális jellegére szabottan. Számos ponton olyan egyszerűsítés kívánatos, amelyben továbbra is érvényre juttatható a minőség iránti elkötelezettség, de a rendszer alapvetően hozzájárul és segíti, és nem megnehezíti a hétköznapi folyamatokat.
- Oktatói kar megfelelése egy sikeres előakkreditációs eljáráshoz, ami hosszú távon megadja a Főiskola ezirányú stabilitását.

IV. Minőségértékelés

IV.1. PDCA elv érvényesülése

Az intézmény működése sok szempontból megtervezett, azonban a stratégiai irányítás nem kellően hangsúlyos. Az intézmény céljai, elsősorban a látogatás során tett tapasztalatok alapján, világosan körvonalazódnak. Az évenkénti „Önértékelési jelentés és minőségfejlesztési program” dokumentum rögzíti a Főiskola rendszeresen kiértékelt működési mutatóit és elemzéseit, amelyek tervezetten és rendszeresen visszacsatolásra kerülnek a felsővezetés, illetve a szenátus felé. A kitűzött célok kiértékelése után a működés korigálásával kapcsolatos vezetői intézkedések is e dokumentumban találhatóak. E kontroll eszközök alkalmazása mellett azonban megállapítható, hogy a stratégiai célok tekintetében lényegesen egyértelműbb célmeghatározások megfogalmazására van szükség. Alapvető problémának látszik egy olyan „megfelelési” kény-

szer a minőségpolitika és minőségirányítás vonatkozásában, amely számos tekintetben megbénítja azokat az egészséges mechanizmusokat, amelyekben a bizonyos sztenderdeknek történő, adott esetben rugalmasabb megfelelés szinergiába kerülhetne az elsősorban hitéleti elvek mentén meghatározott küldetéssel. Ennek összehangolására és javítására megvan az intézmény tanári karában a potenciál és elszántság. Az IV. 5. ESG 1.1 pontjában részletesen leírt értékelés feltárja a kritikus pontokat és számos olyan példát sorol fel, amely nagyszerűen alakítható a Főiskola arculatának megfelelően.

Összességében a PDCA elv érvényesülése még jelentősen fejleszthető az intézmény minőségszabályozó folyamataiban.

IV.2. Egyes módszerek alkalmazásának kiterjedtsége

Világos és jól körülhatárolt szabályozás (módszertan) igyekszik az intézmény életét mederben tartani. A Főiskola kisméretű, egyszakos intézmény lévén a minőségpolitikát segítő jó gyakorlatokat a belső éves jelentésekben, illetve évente egyszer megtartott minőségügyi oktatás során osztja meg, illetve mutatja be annak eredményeit (külső tudományos fórumokon való szereplések, publikációk megismertetése) a folyamatmonitorozás részeként. 2019-ben a visszacsatolás eredményeként a hallgatói életutat végigkísérő eljárásrendek kerültek átdolgozásra. Bevezették az ETR-t, mobilitási irodát állítottak fel, új útmutatók kerültek bevezetésre, továbbfejlesztésre. A jó gyakorlatok átvétele a szabályozó, fenntartó és a külső minőségértékelő, illetve szakmai fórumok csatornáin keresztül a minőségügyi vezető koordinálásával történik. A Főiskola követi a felsőoktatás szakmai trendjeit.

Az önértékelésben bemutatott és a látogatás során tapasztaltak alapján a Főiskola az ESG kritériumoknak három kivételével (ESG 1.2, ESG 1.9, ESG 1.5) nem felel meg, az ESG 1.1. kritériumoknak részben megfelel.

Javaslat

A minőségpolitika egyszerűsítésével tovább csökkenthető az adminisztrációs teher a hétköznapi munkafolyamatait illetően, így még több erőforrás marad a minőségi tudományművelésre.

IV.3. Jó gyakorlatok elterjesztése

A Főiskolán évenként készülő önértékelés az elmúlt év tapasztalati, kialakult, vagy más intézményekben látott jó gyakorlat és a hallgatói visszajelzések nyomán folyamatgazdák tehetnek javaslatot az intézményi szabályozók módosítására. Az így megvalósuló folyamatosan (formális és informális) mérés a kutatás-szervezés, tudománymenedzsment és az intézményi szolgáltatások színvonalát egyaránt érinti.

A Főiskola intézményközi, illetve egyéni oktatói kooperációi partnerintézményekkel intézményenként eltérő (keret)megállapodásban rögzített együttműködések keretében, a kreditelismérés módszere és eljárása egységesítésével történő részképzés (Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem, Jad Vasem, Andrews University, Free Theological University Giessen), önálló kurzus vezetése, szakmai társaságokban vállalt tagságok, szakmai gyakorlatok, vagy önkéntes munka (Keresztény Advent Közösség Idősek szociális Otthona, Comenius Általános Iskola,

Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei), ismeretterjesztő előadások (Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház, Biatorbágyi Juhász Ferenc Művelődési Központ) keretében valósul meg.

A Főiskola fenntartója továbbra is a Keresztény Advent Közösség, amely elkötelezett a Főiskola további működése mellett. A fenntartó és a Főiskola közötti kapcsolat harmonikus. A zökkenőmentes együttműködést tükrözi, hogy a fenntartó elfogadta, hogy a Teológia alapképzést kiegészítő lelkészi szakirány indításáról a Főiskola jelenlegi keretei között nem tud gondoskodni, azt egy közösségen belül elismert, de nem akkreditált – a tervezett új, 180 kredités képzésre épülő – kiegészítő képzés formájában a fenntartó végzi majd, amiben közreműködnek majd a Főiskola oktatói.

IV.4. Adatokra alapozott fejlesztések

Az intézményi 2018. évi minőségi önértékelésben a végzett hallgatókra vonatkozó adatok alapján az intézmény a minőségpolitika ellenére a hallgatói lemorzsolódás problémája nem oldódott meg. Az elmúlt 10 évben a passzív hallgatók aránya szemeszterenként átlagosan 60 fő volt.

Az intézmény egy precízen kidolgozott és sokféle eljárásai rendre osztott minőségpolitikát igyekszik fenntartani. Ezekben a folyamatokban nagyon pontosan körvonalazódik a kvalitatív és kvantitatív eszközök szerepe, az értékelések tükrében végrehajtott fejlesztések és eredmények közreadása.

Az új képzési központ felépítése, a Főiskola kiemelt stratégiai célkitűzése, sikeresen lezárult. A kollégium nyilvántartásba vételét a Főiskola az Oktatási Hivatalnál kezdeményezte. A Tanulmányi Osztály és a könyvtár elérhetősége biztosított. Az Oktatási Hivatalnál nyilvántartásba vett adatok módosítása megtörtént. A Főiskola további fejlesztéseket (az alagsorban régészeti/biblia múzeum kialakítása, stb.) tervezi.

A Főiskola honlapja formailag és tartalmilag is teljes egészében megújult. Tartalmi újdonság, hogy a Sola Scriptura teológiai szakfolyóirat az intézményi honlapon önálló aloldalt kapott.

Az intézmény adatpolitikája kialakult, ugyanakkor a világos stratégiai célkitűzések hiányában ezek az adatok kevésbé felhasználhatók.

IV.5. Az ESG kritériumok szerint értékelés

ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika

Tények

Ahogy a 2014. évi és 2016. évi akkreditációs jelentések is megállapították, a SSTF részletesen kidolgozott minőségirányítási rendszerrel rendelkezik. A Főiskola háromszintű minőségbiztosítási szervezete élén a minőségügyi vezető áll, aki e minőségében a szenátusi tagja is, közvetlen irányítása alatt áll az IMÉB. A hierarchia operatív szintjén a folyamatgazdák állnak. A felelősségi és hatásköröket az SzMSz/SzMR részletesen rögzíti. A Főiskola minőségügyi rendszerét és azon keresztül a teljes intézményi működést e szervezet a PDCA elv szerint folyamatosan kontrollálja és fejleszti. Az intézmény működésének minden területét lefedő önértékeléseket és a meghozott javítóintézkedéseket a nyilvánosság számára is közzétett „Önértékelés és minőségfejlesztési program” c. dokumentum rögzíti. A „javítóintézkedések” eljárásrendjét a Feladatkövető rendszer menedzseli.

Az intézményi önértékelés szerint a stratégiai és a minőségpolitikához kapcsolódó dokumentumok az intézmény méretét, sajátosságait feltérképező, azokat figyelembe vevő megoldások keresésével történt, a minőségirányítási dokumentumok véleményezésében, végső tartalmának kialakításában az intézmény valamennyi munkatársa és a HÖK is részt vett, ténylegesen azonban mindez egy minőségügyi szakember munkája.

E rendszer publikus, formális státuszú, de nem a stratégiai menedzsment részét képezi.

A minőségbiztosítási folyamatmodell, nem az oktatás, kutatás, harmadik funkció struktúrái mentén került kialakításra, bár az utasítások kitérnek ezekre.

A minőségpolitika alapja az éves önértékelés.

A SSTF esetében ez a mintaszerűen működtetett bürokratikus, nagy szervezetekre jellemző modell nem volt képes elérni az intézmény és a képzések akkreditációját.

Az önértékelést az intézmény a statikus gondolkodás és logika mentén mintaszerűen állította össze. A dokumentáció a Főiskola honlapján elérhető, mérnöki pontossággal elvégzett.

A Főiskola minőségügyi vezetője, az Intézményi Minőségbiztosítási és Értékelési Bizottság (IMÉB) vezetője képzett minőségügyi szakmérnök.

A modell és minőségirányítási rendszer alapszintű eljárási szinten működik, a tervezett visszacsatolási folyamatok eredményessége nem kimutatható.

Megállapítások:

Az intézmény 2016. évi akkreditációban is kiválóan működő és minden minőségjelzésnek megfelelő rendszer leírást talált a MAB, ugyanakkor az intézményi minőségmenedzsment rendszer a tökéletes működés ellenére nem volt képes az intézmény akkreditációját megszerezni.

A szervezet küldetése, víziója és stratégiája kapcsolatát az intézmény definiálja. Az intézményvezetés, a szervezeti célok és feladatok, változásmenedzsment, a támogató rendszerek, a működés, a szolgáltatások leírása, a teljesítmény értékelés és a javítás folyamatai deklaráltak.

Összességében tehát az oktatásra vonatkozóan az intézményi alapidokumentumok kompatibilisek az ESG 2015 pontjaival, ugyanakkor a kutatás elemei hiányoznak belőle.

Értékelés:

1. A SSTF nem felel meg a standard 1-es pontjának, mert nincs stratégiai menedzsmentje, és annak részét képező minőségpolitikája, hanem a minőségpolitika próbál stratégiai célokat meghatározni. Ezért bármennyire is az érintettek által formálisan közösen elfogadott, szabályszerű eljárásokban megjelenített, a MIR nem tölti be a stratégiai menedzsment támogatását, mert az hiányzik a szervezetben. A stratégiai szintű célok és feladatok helyett stratégiai akciók jelennek meg, azonban a szervezet egészét a mikromenedzsment jellemzi.
2. A MIR és a minőségpolitika formálisan az intézményi profil által meghatározott ESG 2015 célokat szolgálja: az intézmény és a képzések akkreditálása, és a hallgatók olyan képzésekkel való ellátása, amely megfelel a közfelelősség rendszereinek. Ugyanakkor az oktatói állomány akkreditációs szempontoknak való megfeleltetése csak belső folyamatokkal nem teljesíthető.

A fentiekből fakadóan a minőségi rendszer egy öncélú működést, formális megfelelést mutat, és nem alkalmas arra, hogy egy jól vezetett intézmény stratégiai céljait és a kutatás-szervezési szolgáltatásokat támogassa.

Javaslatok:

1. Az intézmény stratégiai vezetési kultúrájának kialakítása és kiemelése a mikromenedzsment állapotból a küldetés-vízió-értékek-stratégia-minőségstratégia és minőségpolitika rendszereinek kifejlesztésével és integrálásával.
2. A küldetésbe az oktatási szempontjainak beemelése (hazai és nemzetközi minták!)
3. Alapvető értékek meghatározása (hazai és nemzetközi minták!)
4. Minőség stratégiai fejlesztési célok kitűzése (hazai és nemzetközi minták!)

Javasolt, a szakok minősége és akkreditálhatósága érdekében egy képzési minőségmodell kialakítása az ESG 2015 mentén:

- olyan minőség modell megfogalmazása, amely az intézményi a stratégiai célok között az akkreditálhatóság szilárd alapjainak megteremtése érdekében a spirituális és az európai/nemzeti felsőoktatás céljainak egyszerre felel meg.
- intézményi küldetés, vízió, értékek, stratégia a szervezet konkrét szükségleteinek és céljainak megfelelő minőség stratégia megalkotása.
- A minőségpolitikai szabályzatban pontosítani kell, hogy mi az, ami fejlesztés (stratégiai, operatív), és mi az, ami utasításban kell, hogy megjelenjen.

Fenti javaslatok mentén a jelenlegi modell jól működő elemei átemelhetők, vagy javíthatók.

Összességében a szervezet minőségközpontú működtetése teljesen új vezetési felfogást igényel, amelyben a minőségirányítás támogató szerepű, nem a mikro cselekvésre orientál, hanem a nagy célokat, az akkreditálhatóság megszerzését és az intézmény szilárd fenntarthatóságát garantálja.

ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés

Az intézmény kizárólagosan a hittudomány területén működtet (egy) alapképzési szakot. Az akkreditációs eljárás lefolytatásakor a felsőoktatási intézmény, valamint a teológia alapképzési szak „nem akkreditált” státuszú. A teológia alapképzési szak esetében a Sola Scriptura Teológiai Főiskola a korábbi 8 féléves, 240 kredites – az intézményakkreditációs eljárás lefolytatásakor „nem akkreditált” státuszú – képzésről a 6 féléves, 180 kredites verzióra szeretne áttérni. A jelen eljárástól függetlenül a szakindítási anyagot benyújtotta a Főiskola, amit a MAB Testület 2019/8/V/16. sz. határozatával nem támogatt¹.

A Főiskola önértékelése is rögzíti, hogy a felsőoktatási intézmény szabályzatai – tekintettel az intézmény speciális helyzetére – **formálisan nem foglalkoznak a szakindítás kérdéseivel, szisztematikus értékelést, felülvizsgálatot leíró folyamattal az intézmény nem rendelkezik. További alap- és mesterképzési szakot nem kívánnak indítani. A teológia alapképzési szak**

¹ A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 6. számú melléklete szerinti IV. (a hetednapos adventista egyház, a magyarországi baptista egyház, a magyar pünkösdű egyház, a magyarországi evangélikus egyház, a gólgota keresztény gyülekezet hitéleti szakja) és VIII. (keresztény advent közösség [hitéleti szakja]) pontok közötti nyitott kérdések tisztázására várnak, a fenntartónak feltehetően érdemes lenne a miniszteri rendelet módosítását indítványoznia.

tartalmi felülvizsgálatát „projektfeladatként kezelve” az elmúlt időszakban az egymást követő akkreditációs vizsgálatok előírásainak és észrevételeinek következtében többször elvégezte az intézmény, de szak akkreditációja, sem az új szak indítása nem járt sikerrel. Ennek hátterében alapvetően az áll, hogy az intézmény még mindig nem tudja meggyőzően bizonyítani, hogy egyértelműen eleget tesz a szakmai-tudományos és oktatói előírásoknak, amelyek a felsőoktatási intézmény és az alapképzési szak működtetéséhez elvárásaként jelentkeznek. A kreditallokáció és a kreditterhelés az elmúlt évek változásainak és törekvéseinek köszönhetően formális szempontok alapján megfelelőnek mondható, és a hasonló felsőoktatási intézmények gyakorlatát tükrözi. A képzési kínálat értékelő, hallgatói igény-, illetve vélemény felméréseken, „spontán visszajelzéseken”, valamint partneri visszajelzéseket is figyelembe vevő évenkénti minőségügyi felülvizsgálatát, módosítását, valamint az évente feltárt, szükségesnek ítélt javító intézkedések menedzselését „feladatkövető”, intézményi honlapról nyilvánosan is elérhető eljárásrendek szabályozzák. Ugyanakkor a képzés és az intézményi profil sajátosságából következik, hogy a beiskolázási, pályakövetési, munkaerőpiaci igények nyomkövetése eljárásrend alapján megtörténik, az intézmény éves önértékelésben rögzíti, figyelembe veszi ezen információkat, **azonban azok érdemi mérlegelése nem játszik számottevő szerepet sem az intézmény, sem a szak működtetésében.**

A tantervi és tantárgyi programok fejlesztése elsősorban az oktatók kutatási területein végzett publikációs eredményeinek új tantárgyak formájában történő adaptálásával valósulnak meg.

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Tények és megállapítások:

A Felvételi szabályzat, a Hallgatói jogok és köteleességek, a Tanulmányi és vizsgaszabályzat, a Kreditátviteli szabályzat tartalmazzák a hallgatói követelményrendszer leglényegesebb elemeit, amelyek a standard teljesülésének keretrendszerét adják. A szabályzatok mindegyike elérhető az intézmény honlapján.

Az intézményen belül – a Főiskola mérete és a képzés homogenitása miatt – egységes módszereket alkalmaznak a standard teljesülése érdekében. Egyes tantárgyleírások tartalmazzák ugyan „az adott ismeret átadásában alkalmazandó (sajátos) módok, jellemzők” sort, azok kitöltését az oktatók többféleképpen értelmezik.

Jóllehet a tantárgyleírások tartalmazzák a számonkérés módjait, a leírások többsége és a TVSz sem részletezi az értékelés / osztályozás kritériumait (a három-, ill. ötfokozatú értékelések szempontjait).

Az intézmény gyakorlata és szabályzatai is figyelembe veszik a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat tesz lehetővé számukra. Az intézmény rendelkezik rugalmas előrehaladást támogató szolgáltatással: a konzultációs alkalmakat rendszeresen látogatni nem tudó levelező munkarendű hallgatók számára a konzultációs alkalmakon elhangzó valamennyi előadásáról hangfelvétel készül, melyet a Főiskola honlapján közzétesznek, ahonnan azok nyilvánosan elérhetők. Az intézmény ismeri és szabályozottan biztosítja az egyéni tanulmányi rendet (akadályoztatás miatt vagy gyorsabb előrehaladás érdekében), a szabályzat (TVSz) rögzíti a kérhető és adható kedvezményeket (elő- és utóvizsgák; óralátogatás alól teljes vagy részleges felmentés). A TVSz emellett a fogyatékkal élő hallgatókra vonatkozó külön rendelkezésekkel szabályozza a tanulási útvonalak egyéni eltérésekre vonatkozó követelményeit.

Az intézmény törekszik arra, hogy a hallgatók tanulmányaik folyamán olyan képességeket sajátítsanak el, mint például az autonóm gondolkodásmód, önállóság stb., mindezt jellemzően az általuk felvett tantárgyak sokfélesége révén: az előírtaknál jóval nagyobb mozgásteret kapnak

a diákok abban, hogy saját elképzelésük alapján állítsák össze tanrendjüket.

A Hallgatói jogok és kötelességek c. dokumentum tartalmazza a hallgatói jogorvoslat rendjét. A hallgatói panaszkezelésben a Hallgatói Önkormányzatnak is fontos szerepe van. Mivel ellátja a Főiskola minden hallgatójának érdekképviselőt a hallgatókat érintő valamennyi kérdésben, és segít a hallgatók ügyeinek intézésében, ebből automatikusan következik a jogorvoslati kérdésekben való informális és formális szerepvállalása is.

A hallgatói teljesítmények értékelése kvantitatív kontrollját szolgálja a hallgatói véleményfelmérések vonatkozó része oktatókra és tantárgyakra lebontva. Az eredmények kiértékelése és a szükségessé váló javítóintézkedések meghozatala az éves önértékelés keretében történik.

Az intézmény a Kutatási-fejlesztési innovációs stratégia kiemelt pontjának megvalósítása érdekében külön folyamatot/eljárásrendet működtet a hallgatók felkészítéséhez, tehetséggondozáshoz kapcsolódóan, és az első évfolyamtól kezdve igyekszik biztosítani a fokozott szakmai fejlődés lehetőségét alapvetően három formában: 1) TDK (A Főiskola hallgatói létszámánál fogva csak két évente szervez TDK-t. Az intézményi TDK-részvétel alakulása a vizsgált időszakban: 2017/18-ban 0 fő, 2018/19-ben 3 fő); az OTDK-ra nem jutott el hallgató. 2) Publikációs lehetőség biztosítása az intézmény saját szakfolyóiratában. 3) Minden évben megrendezett nyári Főiskolai tábor, amely a hallgatók aktív közreműködését igénylő teológiai, bölcsészeti szemináriumként, illetve műhelyként működik. Az intézmény elvárja oktatóitól, hogy aktívan vegyenek részt a tehetséggondozásban. A tehetséggondozás és a hallgatói nyomon követés elősegítheti az oktatói utánpótlást is.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a SSTF megfelel az ESG 1.3 standardjának és irányelveinek.

ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzés odaítélése

Tények és megállapítások:

A hallgatói követelményrendszer részét képező Felvételi szabályzat, Tanulmányi és vizsgaszabályzat, Kreditátviteli szabályzat, illetve a minőségbiztosítás részét képező eljárásrendek, valamint az évente közzétett Intézményi tájékoztató és a szintén évente közzétett „Önértékelési jelentés és minőségfejlesztési program” c. dokumentumok tartalmazzák a standardban megfogalmazott megfelelő eljárásokat, követelményeket. Az eljárásrendek kivételével mindegyik dokumentum nyilvánosan elérhető.

Az intézmény rendelkezik Felvételi szabályzattal, a felvételi eljárás során az intézmény nem ír elő a teológiai tudományterületen belül specifikusnak tekinthető külön követelményeket.

A TVSz tartalmazza a végbizonyítványra, szakdolgozatra, záróvizsgára és oklevélre vonatkozó rendelkezéseket.

Az intézmény honlapján nyilvánosan elérhető tantárgyleírások tartalmazzák az előtanulmányi követelményeket.

Az intézmény a Kreditátviteli szabályban szabályozza a korábbi tanulmányok során szerzett ismeretek elismerésének eljárását. Az abban rögzített eljárás megfelel a minimumelvárásoknak. A szabályozás nem tér ki a nem formális és informális tanulás elismertetésének lehetőségére. Az önértékelés szerint az intézményben ritkán kezdeményeznek kreditátvitelt.

Az intézményi szabályozás biztosítja a hallgatóknak a szabadon választható tantárgyak felvételét. Az intézmény nem teszi lehetővé a szabadon választható tantárgyak felvétele helyett önkéntes munka végzését, ugyanakkor a tényleges (ellenérték nélküli) önkéntes munka végzésére ösztönzi a hallgatóit.

Az intézmény figyelemmel kíséri, hogy a hallgatók a mintatantervhez képest hány félév alatt szereznek diplomát. A hallgatók előrehaladásáról a Főiskola az évenkénti önértékelés során gyűjt információkat. A hallgatók mintatanterv szerinti vagy attól eltérő előrehaladását az intézményi szabályozókban lefektetett eljárásokkal, hallgatóközpontú, rugalmas tanulási útvonalak biztosítását célzó intézkedésekkel, illetve a tanulástámogatás egyéb eszközeivel segíti.

A főiskolának nincs más nemzetközi felsőoktatási intézménnyel együttműködésével szervezett „közös képzése”.

A hallgatói mobilitás egyáltalán nem szerves gyakorlat az intézményben. A Főiskola 2019-ben felállította a mobilitás irodát, a 2020/21-es tanévtől kívánja felkínálni zömmel levelező munkarendben tanuló hallgatóinak a mobilitási ablak mindhárom típusát, a nem mobilizálható (munka, család mellett tanulók) hallgatók számára az intézmény a nemzetköziesítés más alternatíváit keresi. A Főiskola várhatóan 2019 őszén köt keretmegállapodást a Gießeni Freie Theologische Hochschule (Free Theological University) főiskolával, képzései közül az egy szemeszteres, angol nyelvű részképzést szeretné mobilitási ablakunkba beépíteni.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a SSTF megfelel az ESG 1.4 standardjának és irányelveinek.

ESG 1.5 Oktatók

Az ESG irányelvei szerint a felsőoktatási intézmény elsődleges felelősséget visel oktatói minőségért. A SSTF SZMSZ II. kötete (Foglalkoztatási követelményrendszer) a jelenleg hatályos Nftv. előírásait követi az oktatói és tanári alkalmazások vonatkozásában. A Foglalkoztatási követelményrendszer a törvényi előírásoknak megfelelően tartalmazza, hogy adjunktus az lehet, aki – többek között – doktori (PhD/DLA) fokozattal rendelkezik. Az intézmény rektorhelyettese adjunktus, és nem rendelkezik doktori (PhD/DLA) fokozattal. Az intézmény méretéhez képest egészen részletes a mesteroktató, nyelvtanár, művésztanár, jogi alapismeretek tanára, mérnök tanár alkalmazásának külön fejezetekbe sorolt részletezése, miközben ténylegesen egy-egy oktatóról van szó, és nem mindegyik munkakör illeszkedik teljes mértékben a tisztán hitéleti, teológiai képzési folyamat szakmai–tudományos elvárásaihoz. A Főiskolán hat fő tudományos munkatárs vesz részt az oktatásban, azonban a Foglalkoztatási követelményrendszer nem tartalmaz semmilyen előírást a tudományos munkatársak alkalmazására és alkalmazásuk kritériumaira nézve. Az feltételezhető, hogy mindazon személyeket sorolja a felsőoktatási intézmény a tudományos munkatárs kategóriájába, akik sem a felsőoktatásban szokásos tanári (pl. nem tesznek eleget a tanársegédi alkalmazás minimumfeltételeinek), sem az oktatói munkakörökben nem alkalmazhatók. Az oktatók kiválasztása a Főiskolán az elvárt, tanításhoz releváns kompetencia alapú kiválasztás szabályozása e ponton megkérdőjelezhető és nem a felsőoktatás minőségi kritériumainak megfelelése irányába mutat.

Az oktatói állomány összetétele és helyzete nem megfelelő. A felsőoktatási intézmény formálisan törekszik az oktatókra vonatkozó törvényi előírások és MAB szabályozások, valamint minőségi kritériumok betartására és megfogalmazására, azonban a tisztán hitéleti képzést folytató főiskolán kevés azon oktatók aránya, akik szakirányú teológiai/hittudományi egyetemi végzettséggel/mesterfokozattal rendelkeznek. A honlapon megnevezett 17 oktató közül 5 fő rendelkezik szakirányú teológiai egyetemi végzettséggel/mesterfokozattal, ami az oktatók 29,41%-a;

azonban két fő 70 év feletti, tehát 15 oktatóból 3 fő, azaz 20% rendelkezik szakirányú teológiai egyetemi végzettséggel/mesterfokozattal. A SSTF teológus BA diplomájával 6 fő rendelkezik, azonban közülük csak 2 fő végzett teológiai mesterképzést.

A tisztán hitéleti képzést folytató intézmény teljes oktatói állományából 6 fő (35,29%) rendelkezik tudományos doktori (PhD) fokozattal: 3 fő a bölcsészettudományok, 1 fő az állam- és jogtudományok területén, 2 fő (11,76%) a hittudomány tudományterületén. A hittudományi doktori fokozattal rendelkezők számaránya kritikusan alacsony, és mindkét oktató 70 év feletti, akiket akkreditációs szempontból csak korlátozottan lehet figyelembe venni. A SSTF saját teológiai alapképzését az oktatók egy része elvégezte, és többen más, olykor akár határterületi egyetemi/mester szakképzettséggel rendelkeznek. Két tanársegéd két magyarországi protestáns felsőoktatási intézmény doktori képzésében vesz részt, egy fő pedig történelemtudományi doktori képzést abszolvált. Ezen oktatók valamikori fokozatszerzése erősíteni fogja a képzés szakmai beágyazottságát, azonban továbbra sem lesz kielégítő tudományos szempontból a felsőoktatási intézmény és a képzés helyzete. Több diszciplína, tantárgy esetében a szakirányú és/vagy szakirányú teológiai mesterfokozat hiányában kérdéses az oktatás tartalma, szakmai színvonala és minősége.

A SSTF több esetben él az Nftv. által az egyházi fenntartású intézmények számára lehetővé tett eltérési lehetőséggel. Minőségbiztosítási szempontból a (magasabb) vezetői kinevezések felső korhatár alóli mentesítése az intézmény jövőjére nézve kritikus és kérdéses, amennyiben a felsőoktatási intézmény és a fenntartó szakirányú és megfelelő fokozatú szakképesítés és tudományos fokozat hiányában nem tud új, fiatalabb vezetőket megnevezni. A szakirányú teológiai/hittudományi végzettséggel és tudományos fokozattal rendelkező oktatói állomány hiánya miatt a Főiskola kritikus állapotban van.

A SSTF honlapja az egyes oktatók, tanárok, tudományos munkatársak szakmai életrajzáról tájékoztat, azonban az oktatók, tanárok, tudományos munkatársak tudományos tevékenységéről, publikációs és szakmai eredményeiről nem nyújt teljes körű tájékoztatást. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a munkatársak rendszeresen részt vegyenek a szakterületüket érintő képzéseken, szakmai fórumokon. Az oktatói, tanári státusban lévők publikációi azonban esetlegesen érhetők el a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT), amely működtetése az Nftv. 26. § (1) bek. és 33. § (1) bek. értelmében a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező.

Amennyiben az intézmény a fenntartó feladat kijelölése szerint a magyarországi felsőoktatási intézmények sorában kíván maradni és felsőoktatási tevékenységet kíván folytatni, és nem csupán a fenntartó közösség céljait szolgáló továbbképzéseket, hitéleti–hitmélyítő kurzusokat szeretne felkínálni, a közeljövőben nagy erőfeszítéseket kell tennie, hogy eleget tehessen a hitéleti alapképzési szak akkreditációs elvárásainak való megfelelésnek.

ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

Az intézmény figyelembe veszi a hallgatók igényeit és arra törekszik, hogy tanulmányaik folyamán olyan képességeket sajátítsanak el, mint például az autonóm gondolkodásmód, önállóság, emberségre nevelés.

Igyekszik megfelelni a hallgatói munkarendek sokféleségének, az elsőévesként belépő hallgatók beilleszkedésének elősegítését két fő pontban határozták meg: a képzésre vonatkozó szükséges információk időben való megismertetése, illetve a tanulást támogató szolgáltatások biztosítása egyfajta mentor rendszerrel, amely évfolyam felelősi rendszerrel, tanulócsoportokkal valósul meg.

Szeretnék csökkenteni a hallgatói lemorzsolódást, amely náluk főleg a nyelvvizsga hiánya miatt ki nem állított diplomák miatt jelentkezik, illetve a már abszolvált, de záróvizsgát nem tett hallgatóik is vannak, azonban ez a szám alacsonyabb. A lemorzsolódást úgy próbálják meg elérni, hogy szoros kapcsolatot ápolnak a „volt” diákokkal és időnként emlékeztetik őket a lehetőségeikre. A nyelvvizsgával nem rendelkezőknek kedvező áron különböző (formális, távoktató video tanfolyam) nyelvtanfolyamokat indítanak, ahol egyéni tempóban, tanári segítséggel haladhatnak a hallgatók. Az angol nyelvet tanuló nappali munkarendű hallgatók számára óra-rendbe épített személyes konzultációkon biztosított a nyelvtanulás. A szabadon választható bibliai nyelvekből (héber, görög) a 8 féléves nyelvi képzés sikeres elvégzése B2 szintű nyelvvizsgával zárható. Az Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetemmel kötött megállapodás értelmében az ószövetségi hébert tanuló hallgatók számára a Főiskola 2019/2020 tanévtől lehetőséget biztosít az OR-ZSE vizsgaközpontjában államilag elismert, középfokú nyelvvizsga letételére. A főiskolán a hallgatói átlagéletkor relatíve magas, emiatt alakulhatott ki az, hogy az idősebb korosztály (a hallgatók átlagéletkora 43,8 év) jóval nehezebben szerzi meg nyelvvizsgáját. A Hallgatói Önkormányzat képviselői is igyekeznek kivenni a részüket és különböző kurzus-támogatásokkal.

A hallgatókat igyekeznek különböző alapítványi ösztöndíjakkal ösztönözni, ezekről a lehetőségekről jellemzően levélben tájékoztatják a hallgatókat, illetve ezek is elérhetőek az intézményi honlapon. Külön szociális ösztöndíjat tartanak fenn a rászoruló hallgatók tanulmányi előmenetelének segítésére.

Megfelelő felszereltségű könyvtárral rendelkeznek, ahol a hallgatóknak az alapszolgáltatáson túl lehetősége van fénymásolni és internetezni is. A könyvtár nagy online adatbázissal rendelkezik, előfizettek több digitális könyvtárra, amelyek keretében a hallgatók több ezer elektronikus könyvhez juthatnak hozzá. A Főiskola hitéleti képzéseire rengeteg szakkönyv áll rendelkezésre.

A MAB javaslatai nyomán is végrehajtott fejlesztések nyomán jelenleg 18 férőhelyes kollégiumban tudnak főleg a nappali tagozatos hallgatók férőhelyhez folyamodni. Az egyágyas kollégiumi szobák modernnek és jól felszereltek, díjuk igen méltányos, nem haladja meg az 51/2007-es kormányrendeletben foglalt díjszabásokat (14eFt/hó). A Tanulmányi Osztály mindig igyekszik kellő információt átadni, a tanulmányi adminisztráció megfelelően működik. A levelező hallgatók számára hétvégeként külön nyitvatartás mellett biztosított, hogy ők is el tudják intézni ügyeiket az osztályon. Az intézmény honlapján megtalálható minden olyan dokumentum, amely a hallgatókat bármilyen viszonylatban érintheti, és amely információk hozzájárulnak ahhoz, hogy kellőképpen tisztában legyenek az egyetemi szabályzatokkal, követelményekkel, rendeletekkel és szokásokkal.

Nagy hangsúlyt fektetnek az egészséges életmódra, főleg az étkezés terén, illetve különböző alkalmakkor megismerhetik a vegyszermentes növények termesztésének folyamatait, amelyet az intézmény kertjében lévő

Az intézmény képzéseit kizárólag önköltséges hallgatók látogathatják, azonban ez az önköltség országos viszonylatban véve kifejezetten alacsonynak számít (50eFt/félév), mindezek mellett itt is van lehetőség részletfizetési kérelmet leadni.

Az esetlegesen bármilyen nemű fogyatékkal élő hallgatókat olyan bánásmódban részesítik, és próbálják segíteni őket, hogy tanulmányaikat ugyanolyan eséllyel folytathassák, mint társaik.

Javaslat:

A sportolási lehetőségek hiányának, illetve alacsony szintjének, korlátozottságának megszüntetése érdekében a hallgatói igények felmérése utáni intézményi intézkedések megtétele javasolt.

Figyelembe véve az 1.6-os sztenderdeket, az intézmény megfelelően működik és alkalmazza a fejezetre vonatkozó pontokat.

ESG 1.7 Információkezelés

Tények és megállapítások:

Az intézmény a következő számottevő információkat gyűjti szisztematikusan: a jogszabályi környezet változásaiból adódó adatok, információk; fenntartói visszajelzések; hallgatói statisztikai adatok és véleményfelmérések; oktatói, alkalmazotti adatok és véleményfelmérések; könyvtári állománnyal kapcsolatos adatok; gazdasági adatok; eljárásrendek/folyamatok számszerű és szöveges minőségjellemzői.

Az intézmény által a minőségcéljainak értékeléséhez alkalmazott indikátorokat a minőségbiztosítás egyes eljárásrendjei tartalmazzák, ahol a képzési metódusuk és az értékelési sávhatárok is megtalálhatók, valamint az indikátorokat folyamatonként összesítve a Minőségügyi kézikönyv „Folyamatok és eljárásrendek” c. fejezetében. Az indikátorok értékei és értékelései megtalálhatók az „Önértékelési jelentés és minőségfejlesztési program” c. dokumentumokban. Ezek rögzítik az esetlegesen szükségessé váló javítóintézkedéseket is.

Az önértékelés számos példát sorol fel az elemzések, értékelések alapján 2016 és 2018 között elindított fejlesztésekre, javítóintézkedésekre: pl. a feladatállomány felülvizsgálata, az okafo-gyottá vált feladatok törlése rektorhelyettesi hatáskörben; az oktatókkénti éves kutatási tervek értékelésére szolgáló ponthatárok további szigorítása; a beadandó dolgozatokkal kapcsolatos tevékenység kialakítása, szabályozása a hallgatói elégedettség növelésére; intézkedési terv kidolgozása a Hallgatói Önkéntes Alap népszerűsítésére; terv készítése a hallgatói lemorzsolódás, a passzív félét igénybe vevő hallgatók létszámának, valamint a diplomájukat nyelvvizsga hiányában átvenni nem tudó hallgatók létszámának csökkentésére; a beiratkozók körében az olvasási szokásokról, műveltségbeli háttérrel végzett felmérés információinak hasznosítása az állománygyarapítás szempontjainak kialakításánál, illetve az összesített információ eljuttatása az oktatókhoz; a hallgatói térítési és juttatási szabályzat újrahangelése: pl. kreditbeszámítási, kurzusfelvételi kérelmek költségeinek meghatározása, különös tekintettel azokra, akik 10%-nál több kreditet vesznek fel az adott félévben; a SSTF Szakfolyóirat promóciós tervének megvalósítása; az egyes tantárgyak oktatói által összeállított kötelező és ajánlott olvasmányok listájának felülvizsgálata, az állományból hiányzó dokumentumok beszerzése; on-line idegen nyelvű teológiai szakfolyóiratok előfizetési lehetőségeinek felmérése.

A beiskolázási és végzési adatok, mintatanterv szerinti előrehaladást leíró adatok, lemorzsolódási adatok, DPR adatok, OMHV adatok, TDK, tehetséggondozás eredményét leíró adatok gyűjtése, elemzése és felhasználása a főiskolán külön eljárásrend / folyamat keretében történik. Az említett adatok inkább kvantitatív jellegűek, így a legtöbb esetben statisztikai kiértékelés történik (pl. átlagszámítás, tendenciák figyelése).

Az intézmény rendelkezik adatvédelmi és adatkezelési szabályzattal.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a SSTF megfelel az ESG 1.7 sztenderdjének és irányelveinek.

ESG 1.8 Nyilvános információk

A Főiskola honlapja a közelmúltban teljes mértékben (formailag és tartalmilag is) megújult. A cél az volt, hogy egy modernebb, áttekinthetőbb és letisztultabb weblapon lehessen tájékozódni

a Főiskola tevékenységéről. A felépítése és a struktúrája is teljesen a kornak megfelelő elvek szerint működik.

Az intézmény méretéből adódóan egy honlapot üzemeltet, ám ezen gyakorlatilag minden olyan dokumentum elérhető, amely egyrészt a hallgatók, másrészt pedig bármilyen érdeklődő igényét kielégíti, mint például a KKK-k, mintatantervek, elérhetőségek, tájékoztatók, tananyagok stb.

Naprakész és könnyen elérhető információkat lehet találni az intézmény működéséről, hitvallásáról és eredményességi mutatóiról.

A weboldalon kívül egy Neptunhoz hasonló zártkörű rendszer, az Egységes Tanulmányi Nyilvántartó (ETN) felület segíti a hallgatók és az oktatók számára a tanulmányi ügyintézt.

Figyelembe véve az 1.8-as sztemderdeket, az intézmény megfelelően működik és alkalmazza a fejezetre vonatkozó irányelveket, elvárásokat.

ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás

Az SSTF a MAB-on kívül nem kért sem nemzetközi, sem hazai szervezetnél külső minőségbiztosítási értékelést.

V. Az intézmény / képzési terület szakmai tudományos tevékenysége

Tények és megállapítások:

Az intézményben folyó tudományos tevékenység mindenekelőtt a Küldetésnyilatkozatban megfogalmazott hitelvi célokhoz igazodik. A Főiskola rendelkezik Kutatási-Fejlesztési Innovációs Stratégiai dokumentummal, az abban megjelölt stratégiai célokat igyekszik a különböző területeken folyó kutatási és tudományos munkával megvalósítani, elsősorban hittudományi, vallástudományi és bölcsészettudományi diszciplínák művelésével. A tudományos és kutatási tevékenységét külön intézményi szervezet fogja össze (Tudományos Tanács), feladatkörét és felépítését a Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A Főiskola a tudományos és kutatási eredmények mérésére és értékelésére külön minőségbiztosítási eljárásrendet, ill. ahhoz kapcsolódó pontrendszert alkalmaz.

A Főiskola a hittudományi képzés sajátosságának megfelelően kiegyensúlyozottan törekszik megvalósítani különböző kutatási projekteket, hallgatói tudományos diákköri munkavégzést, az egyéni tudományművelést és tananyagfejlesztést. A Főiskola saját tudományos könyvkiadással és rendszeresen megjelenő folyóirat kiadással is rendelkezik.

Az előzetes kutatói terveket egymástól jól elhatárolt kategóriák szerint értékeli, ez alapján készíti el a tárgyévi intézményi kutatási tervet. A kutatói munka eredményeit az éves oktatói jelentésekben követi nyomon, a SzMSz vonatkozó szabályzatainak megfelelően, és pontrendszerrel ösztönözi és ismeri el a munkatársak tudományművelését.

A kutatói munkát megfelelő infrastruktúra és könyvtár segíti.

A Főiskola lehetőségeihez képest igyekszik bővíteni és fejleszteni az oktatási-kutatási kapcsolatait két módon is: az oktatók bekapcsolódásával a hazai és nemzetközi szakmai tudományos fórumok közösségébe; valamint külső tudományos-szakmai intézményi kapcsolatok létesítésével és erősítésével.

Értékelés:

A korábbi akkreditációs eljárás során emelt segítő kritikai észrevételekre a Főiskola igyekezett reagálni, és több területen adottságainak megfelelően előrelépést tudhat maga mögött, különösen a rövidtávon mérhető hatékonyságot illetően. Érzékelhető ugyanakkor, hogy a minősített oktatók utánpótlása a hittudományok területen nehézségekbe ütközik, amely kihatással lehet a tudományművelés kellőképpen történő elmélyítésére. (ld. ESG 1.5)

Javaslatok:

A továbblépés szempontjából elengedhetetlen

- az oktatók és a tudományos munkatársak publikációinak és projektjeinek a naprakészen tartása az MTMT-ben,
- az oktatók megfelelő szintű képzettségének (minősített oktató) törvényi előírásoknak is megfelelő biztosítása a hittudományok terén.

VI. Az intézmény/kar további működésére vonatkozó LB megjegyzések, javaslatok

Monitoring vizsgálat főbb állomásai és időpont javaslatok:

1. Stratégiai célok világos meghatározás, küldetésnyilatkozatban történő megjelenítése – 2020. január
2. Minőségpolitika újragondolása az ESG-én belül kifogásolt elemek felszámolása – 2021. szeptember
3. Oktatói kar bővítése a jelentésben foglalt észrevételekkel összhangban – 2023. április
4. Teológiai alapképzési szak (180 kredit) eredményes előakkreditációja – legkésőbb 2023. december

VII. Teológia alapképzési szak (szakos értékelés)

Sola Scriptura Teológiai Főiskola	Akkreditációs minősítés
<p style="text-align: center;">Teológia</p> <p style="text-align: center;">alapképzési szak</p> <p style="text-align: center;">(240 kr)</p>	<p style="text-align: center;">2020/2/V/5/1. SZ. MAB HATÁROZAT</p> <p style="text-align: center;">A szak akkreditációja:</p> <p style="text-align: center;">nem akkreditált</p>

A képzési és kimeneti követelményeknek és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

A teológia alapképzési szak esetében az intézmény a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 6. számú melléklete szerinti (VIII. KERESZTÉNY ADVENT KÖZÖSSÉG) 8 féléves, 240 kredites képzést folytatja. A szak az akkreditációs önértékelés elkészítésekor és az akkreditációs folyamat során „nem akkreditált” minősítéssel bír. A vonatkozó EMMI rendeletben kihirdetett KKK sajátossága, ill. a többi (hitéleti) alapképzési szakhoz képest tartalmi eltérése, hogy a 8 féléves, 240 kredites képzés estében nem nevez meg szakirányt (mint pl. a hivatkozott KKK-rendelet IV. pontjában felsorolt egyházi jogi személyek által indítható teológia alapképzési szak esetében). Az intézményi és szakos önértékelési jelentés egyaránt jelzi a felsőoktatási intézmény azon szándékát, hogy régebb óta szeretne a 6 féléves, 180 kredites teológus szakképzettséget nyújtó teológia alapképzési szakra áttérni. Az önértékelési anyag többször hivatkozik arra, hogy a felsőoktatási intézmény a 6 féléves, 180 kredites képzésre való áttérés esetén hogyan és mit változtatna, fejlesztene.

A SSTF 8 féléves, 240 kredites alapképzési szakjának egyházi jogi személy (a jelen esetben pontosabban: a fenntartó egyesület) által meghatározott és az önértékelési anyaghoz csatolt KKK-ja és a vonatkozó EMMI rendelet között továbbra is feszültségek, valamint ellentmondások állnak fenn.

A fenntartó által meghatározott KKK, valamint az önértékelési anyagban közölt képzési terv arra utal, hogy a kötelezően teljesítendő 240 kredit helyett 330 kredit teljesítését várja el az intézmény. A fenntartó által meghatározott KKK szerint: „A teljes képzési program összesített kredit értéke: 330 kredit. Ebből minimálisan kötelező kreditszám: 240 kredit.” A fenntartó által megfogalmazott „minimálisan kötelező kreditszám” kifejezés nincs összhangban a magyarországi képzési rendszer és a már többször hivatkozott EMMI KKK-rendelet előírásaival. A 8 féléves képzések esetén az alapképzés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma „240 kredit”. A fenntartó által meghatározott KKK szerint a „törzsanyag: 255 kredit”, a „szabadon választható, kiegészítő jellegű szakmai ismeretek: 75 kredit”. A fenntartó által meghatározott KKK és ennek összefüggésében a képzési terv pontosításra, egyértelműsítésre szorul. Az önértékelési anyaghoz csatolt, valamint az intézmény honlapján is közzétett félévenkénti tantárgyfelosztás összkreditje (8 félévre) 240 kredit. Megjegyzendő, hogy az egyházi jogi személy által meghatározott KKK-hoz nem szükséges és nem célszerű csatolni mellékletként sem a tantervet, sem az előtanulmányi rendet, sem a mintatantervet, ill. az ezekhez hasonló tanulmányi dokumentumokat. A tanulmányi program bárminemű módosítása a KKK módosítását eredményezi. A KKK a képzési program „kerete”.

Az intézmény a „gyakorlat” fogalmát is sajátosan értelmezi: „A jelenlegi, 240 kredites képzésben a gyakorlati képzés lehetőségeit a szemináriumok, a gyakorlati teológiai tárgyak (pl.

l elkigondozástan, homiletika), valamint az önállóan elkészítendő, beadandó dolgozatok (teológiai és hermeneutikai műhely, szakdolgozat) nyújtják. Kifejezetten szakmai gyakorlat nem került kidolgozásra, mivel hallgatónk nagy része nem egyházi alkalmazotti pályára készül.” A szakmai gyakorlat illetően átértelmezése nem fogadható el.

Személyi feltételek

A teológia alapképzési szak szakfelelőse Dr. Vankó Zsuzsanna mb. rektor, tanszékvezető főiskolai tanár. A SSTF honlapján található szakmai életrajz a szakfelelős szakmai-tudományos, publikációs tevékenységének válogatott áttekintését tartalmazza, a teljes publikációs lista nem érhető el sem a honlapon, sem az MTMT rendszerében. A szakfelelős, valamint az újszövetségi kor története ismeretkör és az ismeretkör egy tárgyának felelős emeritus oktatója esetében a felső életkori határ (70 év) betöltése is további problémaként jelentkezik. A (magasabb) vezetői tisztségek ellátásával kapcsolatban a SSTF SZMSZ-e a törvény által lehetővé tett eltéréssel él, azonban e ponton nyilvánvaló feszültség áll fenn a MAB 2016/7/VI/5. sz. határozatával megállapított szakmai bírálati szempontrendszerben foglaltakkal, aminek több ponton nem tesz eleget az alapképzési szak személyi összetétele. A jelenség súlyos kérdéseket vet fel az intézmény jövője vonatkozásában, amennyiben nincs megfelelő életkorú, szakirányú (azaz hittudományi) végzettséggel és tudományos fokozattal, valamint szakmai tapasztalattal rendelkező oktatói utánpótlás.

A tantárgyfelelős és oktatásba bevont oktatók esetében is esetleges a teljes szakmai-tudományos tevékenység részletes, teljes bemutatása, így a megfelelés vizsgálatának lehetősége. A SSTF honlapja az egyes oktatók, tanárok, tudományos munkatársak szakmai életrajzáról tájékoztat, azonban az oktatók, tanárok, tudományos munkatársak tudományos teljes tevékenységéről, publikációs és szakmai eredményeiről nem nyújt teljes körű tájékoztatást. A oktatói, tanári státusban lévők publikációi esetlegesen érhetőek el a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT), amely működtetése az Nftv. 26. § (1) bek. és 33. § (1) bek. értelmében a felsőoktatásban részt vevő oktatók és kutatók számára kötelező.

A felsőoktatási intézmény formálisan törekszik az oktatókra vonatkozó törvényi előírások és MAB szabályozások, valamint minőségi kritériumok betartására és megfogalmazására, azonban a tisztán hitéleti képzést folytató főiskolán és a teológia alapképzési szakon kevés azon oktatók aránya, akik szakirányú teológiai/hittudományi egyetemi végzettséggel és mesterfokozattal rendelkeznek. A honlapon megnevezett 17 oktató közül 5 fő rendelkezik szakirányú teológiai egyetemi végzettséggel/mesterfokozattal, ami az oktatók 29,41%-a; azonban két fő 70 év feletti, tehát 15 oktatóból 3 fő, azaz 20% rendelkezik szakirányú teológiai egyetemi végzettséggel/mesterfokozattal. A SSTF teológus BA fokozatával 6 fő rendelkezik, azonban közülük csak 2 fő végzett teológiai mesterképzést.

A tisztán hitéleti képzést folytató intézmény teljes oktatói állományából 6 fő (35,29%) rendelkezik tudományos doktori (PhD) fokozattal: 3 fő a bölcsészettudományok, 1 fő az állam- és jogtudományok területén, 2 fő (11,76%) a hittudomány tudományterületén. A hittudományi doktori fokozattal rendelkezők számaránya kritikusan alacsony, és mindkettő oktató 70 év feletti, akkreditációs szempontból csak korlátozottan vehető figyelembe.

A SSTF saját teológiai alapképzését az oktatók egy része elvégezte, és többen más, olykor akár határterületi egyetemi/mester szakképzettséggel rendelkeznek. Két tanársegéd két magyarországi protestáns felsőoktatási intézmény doktori képzésében vesz részt, egy fő pedig történelemtudományi doktori képzést abszolvált. Ezen oktatók valamikori fokozatszerzése erősíteni fogja a képzés szakmai beágyazottságát, azonban továbbra sem lesz kielégítő tudományos szempontból a felsőoktatási intézmény és a képzés helyzete. Több diszciplína, tantárgy eseté-

ben a szakirányú és/vagy szakirányú teológiai mesterfokozat hiányában kérdéses az oktatás tartalma, szakmai színvonala és minősége. Az oktatásba bevont tudományos munkatársak viszonyított aránya magas, a „tudományos munkatársak” foglalkoztatásával és követelményrendszerével kapcsolatban a felsőoktatási intézmény vonatkozó szabályzata nem határoz meg semmilyen tudományos, szakmai, minőségi előfeltételt.

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 28. § (1) bek. b) pontja szerint² „[h] a felsőoktatási intézmény foglalkoztatási követelményrendszere szigorúbb előírást nem tartalmaz [...], az adjunktusi munkakörben történő alkalmazás feltétele a doktori fokozat megszerzése.” Az Nftv. 116. § (6) bek. értelmében a nevezett rendelkezést „[...] a 2015. augusztus 31-én adjunktusi munkakört betöltők tekintetében 2018. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.” Az az oktató, aki nem rendelkezik doktori (PhD) tudományos fokozattal, nem foglalkoztatható [Főiskolai/egyetemi] adjunktusként.

Ajánlások, javaslatok

1. A 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 6. számú melléklete szerinti KKK és a fenntartó által meghatározott KKK közötti feszültségeket, részleges ellentmondásokat rendezni szükséges.
2. Az intézmény gondoskodjon a jogszabályi és akkreditációs elvárásoknak is megfelelő szakfelelős és tantárgyfelelősök utánpótlásáról.
3. Az oktatásba bevont tudományos munkatársak helyzetét és alkalmazásuk feltételrendszerét a Foglalkoztatási követelményrendszerben tisztázni szükséges.
4. Ösztönözze az intézmény az oktatásba bevont oktatókat és tanárokat, hogy szerezzenek teológiai/hittudományi mesterfokozatot, valamint növelje azon oktatók számát, akik teológiai/hittudományi doktorátussal és az egyes diszciplínák, tantárgyak oktatásához kellő szakmai jártassággal, valamint szakmai/szakirányú-tudományos jártassággal, publikációs tevékenységgel rendelkeznek.

A látogatás időpontja: 2019. október 1.

A Látogató Bizottság tagjai:

Dr. Füst-Molnár Szilveszter elnök
Hervainé Dr. Szabó Gyöngyvér minőségügyi szakértő
Dr. Pap Ferenc
Dr. Rácsok Gabriella
Hassmann Bálint hallgatói képviselő
Dr. Bálint Ágnes
Szabó Szilvia

² A vonatkozó szövegrészt a 2015. évi CXXXI. törvény állapította meg, hatályos 2015. szeptember 1-től.